

Jeg har lungeknuder – hvad betyder det?

Lungeknuder, også kaldet pulmonale knuder, er små områder i lungerne, der er tættere (tykkere) end det omgivende, normale lungevæv.

Lungeknuder findes typisk, når nogen bliver røntgenfotograferet eller scannet for en helbredstilstand såsom en hjertesygdom eller en brækket knogle. De kan også findes under en scanning, der udføres som en del af screening for lungekræft eller et program for sundhedstjek af lungerne. De kan vise sig på scanningen eller røntgenbilledet som hvide eller uklare pletter mod de omgivende mørke eller sorte normale områder i lungerne.

Folk lever som regel med lungeknuder uden problemer. De fleste knuder er ikke lungekræft og vil ikke udvikle sig til lungekræft, men når du ved, at du har en eller flere, er det vigtigt at vide, hvad din risiko er, og hvad der skal ske efterfølgende.

Lungeknuder er ret almindelige hos voksne og viser sjældent nogen symptomer. 1 ud af 4 personer, endda så mange som 1 ud af 2 personer, der er rygere, kan have dem. Flere mennesker end tidligere får konstateret lungeknuder, da der foretages flere scanninger, og billeder fra moderne scannere kan nu vise knuder, der er så små som 1-2 mm i diameter.

Hvis der findes lungeknuder, skal lægerne beslutte, hvad der skal gøres ved dem, og de kan enten hurtigt forsikre dig om, at det ikke er kræft, eller fortælle dig, at de vil se nærmere på det. Hvis lægerne mener, at der er en chance for, at knuderne er kræft, er det en fordel, at lungekræft diagnosticeres tidligere, da det er lettere at behandle med bedre resultater.

Omkring 95 % af knuderne er dog ikke kræft.

Der er flere årsager, som menes at kunne forårsage lungeknuder, herunder tidligere infektioner (herunder udsættelse for tuberkulose), rygning og andre tilstande, som kan forårsage betændelse i lungerne. Nogle lungeknuder er forårsaget af små tumorer, som ikke er kræft.

Hvad leder lægerne efter?

Ikke alle knuder er ens. De kan variere i størrelse, form og tæthed.

Lægerne bruger disse kendetegn, og hvordan de kan ændre sig over tid, til så præcist som muligt at fastslå, hvilke knuder der er harmløse, og hvilke der har en øget risiko for at være eller blive til lungekræft. De vil også vurdere, hvor mange knuder der er, og hvor de sidder i din lunge.

• Størrelse (diameter og volumen)

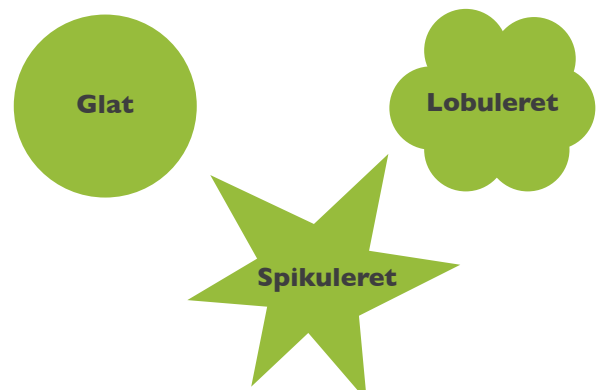
CT-scanningsspecialister (radiologer) kan nøjagtigt måle diameteren og den tredimensionale størrelse af knuder. Hvis de fundne knuder er små, er de højst sandsynligt harmløse (godartede). Dine læger vil måske alligevel holde øje med dem over tid med opfølgende scanninger for at se, om de vokser, især hvis du anses for at have en højere risiko for lungekræft. Ikke alle knuder vokser.

Større knuder vil sandsynligvis kræve yderligere scanninger og tests såsom en biopsi.

• Form (kant eller margen)

Kanten af knuden (hvor den rører ved normalt lungevæv) kaldes margen.

Lungeknuder, der har glatte eller afrundede kanter (lobulerede), er sandsynligvis mere harmløse. Knuder, der har ujævne eller spidse kanter (spikulerede), som om de når ind i det omgivende lungevæv, er sandsynligvis nødt til at blive undersøgt nærmere.

• Tæthed/konsistens

En scanning kan vise, hvor tæt en knude er. Nogle ser helt hvide ud på en scanning, fordi de hovedsageligt indeholder kalk og kan være resultatet af en tidligere infektion. Disse kalkholdige knuder er sandsynligvis harmløse.

Mange knuder kan se grå og slørede ud, da de er mindre tætte og ikke har nogen faste dele, og det kaldes en glasknude. Nogle knuder kan have en fast del med en mindre tæt, sløret del omkring sig. Disse kan kaldes halvfaste (eller delfaste eller subfaste) knuder. Disse knuder skal muligvis undersøges nærmere.

Hvordan beslutter lægerne, hvad det næste skridt skal være?

Lægerne følger retningslinjer, der bredt kategoriserer knuder fra lav risiko til middel og høj risiko for at være kræft baseret på CT-scanninger.

De vil også overveje andre faktorer som alder og eventuel rygehistorik i deres beregning af den samlede risiko for, at en knude er kræft. Deres vurdering af din egen risiko for at udvikle lungekræft spiller også en rolle for, hvad der sker, når der findes knuder.

Hvis dine knuder er i lavrisikogruppen, behøver du måske ikke at få en opfølgning. Ved lidt højere risiko kan det være nødvendigt at få foretaget en biopsi eller en yderligere scanning om et par måneder for at kontrollere, om der er sket ændringer. Nogle gange holder læger øje med knuder i flere år med scanninger fra tid til anden.

Hvis dine knuder vurderes til at være i højere risiko, kan det være nødvendigt at få foretaget yderligere undersøgelser med det samme.

Fordi knuder og deres årsager kan være meget forskellige, er retningslinjerne komplekse og dækker mange situationer. Hvad der sker med én person, kan være anderledes for en anden, selv om deres knuder kan se ens ud.

Din læge kan forklare, hvordan processen foregår for dig, og hvilke muligheder du har for at bestemme, hvad der skal ske og hvornår.

Du kan bede din læge om at forklare mere, hvis der er noget, du ikke forstår, og det kan være en hjælp, hvis du er nervøs for, hvad der skal ske.

Det kan være en god idé at tage et familiemedlem eller en ven, du har tillid til, med til dine aftaler. De kan hjælpe dig med spørgsmål og med at huske, hvad lægerne sagde. Du må gerne tage noter under dine aftaler eller endda optage samtalerne, hvis du har fået tilladelse til det.

Skal jeg have behandling for mine lungeknuder?

Dette vil afhænge af årsagen til knuderne. Nogle gange vil lægerne blot holde øje med knuderne over tid for at se, om de vokser eller ændrer sig. Dette kaldes overvågning. Hvis alt er stabilt, har du måske ikke brug for nogen behandling.

Nogle gange vil lægerne anbefale, at en knude bliver fjernet ved en operation, enten fordi de ved, at det er kræft, eller fordi de er bekymrede for, at det kan være kræft.

Kræftknuder i lungerne kan også nogle gange behandles med strålebehandling, hvis operation ikke er en passende løsning for dig, eller hvis du ikke ønsker operation.

Din læge vil snakke med dig om disse muligheder og anbefale den mest hensigtsmæssige behandling med mindst mulig risiko eller skade for dig.

GLOBAL LUNG CANCER
COALITION

Jeg har lungeknuder – hvad betyder det? © Global Lung Cancer Coalition www.lungcancercoalition.org

Denne informationsbrochure er udarbejdet af sekretariatet for Global Lung Cancer Coalition (GLCC) og revideret af eksperter i lungekræft. Få mere information om den støtte og information, som er tilgængelig i dit land, på www.lungcancercoalition.org Version 1 – November 2024.